

SEXUALITA

0 ÚVOD

Do předmětu Patologie rodiny jsem si volil téma sexuality (narušení vztahů v rodině a sexuální praktiky). Má volba byla z následujících důvodů:

- Žijeme ve společnosti, kde mnohé sexuální, dle Písma hříšné projevy jsou běžné a nejsou považovány za špatné. Kdy stále více dochází v manželských vztazích ke krizím, které již dnes dokonce stále častěji končí rozvodem. Mladí lidé mají otázky ohledně těchto narušených vztahů a ptají se, zda stojí za to vstupovat do legálního vztahu s partnerem?
- Světské myšlení stále více má vliv i na křesťanské rodiny. Jedná se především o rozvod a nové manželství. Zjišťujeme, že i v našich sborech přibývá rodinných problémů, které stále častěji přerůstají v rozpad manželství, nebo narušených vztahů mezi rodiči a dětmi..
- Ti kteří se rozvedli prožívají pocity zklamání, selhání a nepokoj, zda se nedopustili hříchu? Jiní se rozhodují uzavřít nové manželství. Někteří mají zájem se dozvědět, co na tyto kauzy života hovoří Bůh. Jak zjevuje svoji vůli v těchto nelehkých životních situacích? Pro naše studium jsme volili text z Kristova kázání na hoře z Mat. 5, 27 - 32
- V pastorační péči se stále častěji setkáváme s lidmi ze světského prostředí, kteří řeší různé závislosti a sexuální zkušenosti ze svého dřívějšího života. Často to jsou lidé z narušených rodinných poměrů.

Tato práce se pokouší nahlédnout do této oblasti a na základě Písma naznačit jen některé problémy naší doby, rodin i církevního života.

- Východiskem pro toto téma je výklad *sedmého přikázání Desatera o zákazu cizoložství*. Jinak o podpoře sexuální čistoty manželského vztahu. Pojednáme o různých obměnách, neboli významech tohoto přestoupení.
- V druhé části si zodpovíme otázku, co na téma tohoto hříchu hovoří NZ, jaký je jeho pohled, a která různorodá slova používá pro rozpoznání sexuální nečistoty?

- V poslední části se zmíníme o tom, jak jsou jednotlivé praktiky vnímány v církvi i ve společnosti dnes. Jen stručně se zmíníme o postojích a úskalích vztahu mužů k ženám v křesťanské církvi.
- Jaký je pohled psychiatrie na určitá deviační jednání? Zde je nastíněn problém rozdílu mezi chápáním těchto sexuálních postojů podle Písma a názorů psychiatrie. Tento problém je v práci zmíněn jen okrajově.

Toto téma je velmi obsáhlé a stálo by za to se těmito jevy zabývat hlouběji. Zvláště v době nedostatku trvalých, čistých manželských a rodinných vztahů. Také v období rozšíření pornografie, prostituce a plurality názorů na homosexualitu, která prochází napříč církvemi. I společnost potřebuje slyšet hlas církve na dané problémy.

TEXT

„Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Nezcižoložíš. Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcižoložil ve svém srdci.“ (Mat. 5, 27)

Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη· οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

„Jestliže tě svádí tvé pravé oko, vyrvi je a odhod' pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden ze tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla. A jestliže tě svádí tvá pravá ruka, utni ji a odhod' pryč, neboť je pro tebe lépe aby zahynul jeden ze tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla.“ (Mat. 5, 29- 30)

„Také bylo řečeno: 'Kdo propustí svou manželku, ať jí dá rozlukový lístek!'

Ἐρρέθη δέ· ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον.

Já však vám pravím, že každý, kdo propouští svou manželku mimo případ smilstva, uvádí ji do cizoložství; a kdo by se s propuštěnou ženou oženil, cizoloží.“

(Mat. 5, 31, 32)

Nezcizoložíš

„Bylo řečeno“, navazuje na Dekalog, je jeho sedmým přikázáním.

Slovo Dekalog pochází ze Septuaginty (deka = 10, logos = slovo). Ze slovem desatero přikázání se setkáváme ve SZ (Ex. 34, 28) עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים

Navazuje na dřívější smlouvy Boží. I když určitá nařízení a přikázání byla známa ještě dávno před Mojžíšem, až na hoře Sinaj dochází k plnému zjevení a vysvětlení Božích požadavků vůči vyvolenému lidu. „To proto, že Abraham uposlechl mého hlasu a dbal na to, co jsem mu svěřil: na má přikázání, nařízení a zákony.“ (Gen. 26, 5) וְתוֹרָתִי

מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי Ještě před horou Sinaj Bůh hovoří s Mojžíšem o příkazech a rádech: „Hospodin řekl Mojžíšovi: "Jak dlouho se budete zpěčovat a nebudete dbát mých příkazů a rádu?“ (Ex. 16, 28) יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנֹכִי מֵאַנְתֶּם לְשָׁמֵר מִצְוֹתַי וְתוֹרָתִי: וַיֹּאמֶר

Hodnota Dekalogu

- Byl vydán samotným Bohem (Ex. 20, 1- 17 Deut. 5, 1- 22),
- Napsán Boží rukou (Ex. 24, 12 32, 16 Deut. 4, 13)
- Zúčastnili se andělé (Gal. 3, 19 Hebr. 2, 2)
- Byl dán 1. dne, 3. měsíce po odchodu z Egypta (Ex. 19, 1)
- Po vzpouře a zničení kamenných desek Bůh obnovuje desky a smlouvu (Ex. 34)

Názvy Dekalogu

- *Deset slov.* (Ex. 34, 28)
- *Kamenné desky, smlouvy* לִוְחֹת הָאֲבָנִים לִוְחֹת הַבְּרִית (Ex. 24, 12)
- *Desky svědectví* שְׁנֵי לַחַת הָעֵדֻת לַחַת אֲבָן (Deut. 9, 9)
- *Slova smlouvy* דְּבָרֵי הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים:

1 KONTEXT SEDMÉHO PŘIKÁZÁNÍ

EX. 20, 14

לֹא תִצְלוֹלֶה אֶת
אֶתְּךָ אֶתְּ בְּרֵיךְ

NEZCIZOLOŽÍŠ (EB)

1.1 Zodpovědnost vůči bližnímu

Příkázání „Nezcizoložíš“ se nachází po „Nezabiješ“, před zákazem krádeže. Pak následuje příkázání o falešném svědectví. Lze říci, že se jedná o velmi důležité životní postoje, především vůči druhé osobě. Jedná se napřed o zachování života samotného, pak jde o uchování života v čistotě a v úctě. Za další jde o nezneužití života a věci bližního. Je to úcta k osobnímu majetku bližního. V tomto kontextu příkázání stojí na stejné úrovni před Bohem. Za přestoupení byl vyměřován trest. Je zvláštní, že skrze celá staletí, až do naší doby přestoupení tří příkázání ze čtyř je považováno za přestoupení světského zákona, za trestný čin. Vyjma cizoložství. Toto je před právem dnes hodnoceno jinak. Je tolerováno.

„Ve většině zemí se civilní právo, pokud jde o právo manželské a rozvodové, dalekosáhle liberalizovalo“¹

1.2 Zodpovědnost vůči Stvořiteli

Toto příkázání je potřeba chápat v souvislosti se stvořitelem Hospodina, který na počátku stvořil muže a ženu a spojil je jako lidské bytosti, aby se stali jedním tělem (Gen. 2, 24). Sexuální život má své místo v rámci manželského vztahu muže a ženy. V kročím hříchu do lidského společenství, Bůh ochraňuje manželský vztah příkázáním o nenarušování manželské věrnosti. Potvrzuje tím znova svoji vůli, a v některých textech přirovnává manželský vztah, jako příklad pro svůj vztah ke svému lidu. Narušení věrnosti manželství ztotožňuje s narušením a nevěrou svého lidu k sobě samému.

¹ LOCHMAN, J. M. *Desatero*, s. 97.

2 VÝZNAM SLOV

2.1 Cizoložství

:פְּנִינָה נָזַף Použité hebrejské slovo se častěji používá k označení manželské nevěry (cizoložství). Znamená – být nečistý, věrolomný. LXX překládá jako (μοιχοὶ). K označování všeobecné sexuální promiskuity SZ používá slovo „ZNH“. Zde LXX používá slovo (πόρνοι).²

2.2 Příbuzně významová slova

2.2.1 Manželská nevěra

(Přísl. 5, 15- 20). Podle zákona měli být oba viníci ukamenováni. „*Kdo se dopustí cizoložství s ženou někoho jiného, kdo cizoloží s ženou svého bližního, musí zemřít, cizoložník i cizoložnice.*“ (Lv. 20, 10)

2.2.2 Polygamie – mnohoženství

(Gen. 4, 19 16, 3 26, 34 29, 28 1. Sam. 1, 2) (Soud. 8, 30)

Je zvláštní, že mnozí mužové SZ měli více žen, a přesto Pán Bůh se jen velmi málo vyjadřuje proti těmto postojům. Skrze proroka, až na konci SZ napomíná svůj lid právě kvůli polygamii. (Mal. 2, 14- 16). „*Mnohoženství však v Izraeli nebylo pokládáno za cizoložství*“³

Hájek dokládá, že manželské právo ve SZ době vycházelo z jiných předpokladů, než naše. Jedná se o *nerovnoprávné postavení žen vůči mužům*, a tedy vychází z principiální možnosti mnohoženství. Cizoložstvím (moicheuein) se tedy rozumí pouze soulož provdané, nebo zasnoubené ženy s cizím mužem.⁴ V případě styku muže s neprovdanou ženou existovala jiná opatření pro její ochranu (Ex. 22, 15 Dt. 22, 28).

² HANES, P. *Skripta k exegeze SZ*, s. 42.

³ NOVOTNÝ, Adolf. *Biblický slovník*, s. 100.

⁴ HÁJEK, M. *Evangelium podle Matouše*, s. 107.

I přesto je zřejmé, že manželské právo v Izraeli je postaveno mnohem výš, než u okolních národů. Za cizoložství muže s vdanou, nebo zasnoubenou ženou byl předepsán přísný trest:

„Když bude přistižen muž, že ležel s vdanou ženou, oba zemřou: muž, který ležel se ženou, i ta žena. Tak odstraníš zlo z Izraele. Když dívku, pannu zasnoubenou muži, najde nějaký muž v městě a bude s ní ležet, vyvedete oba dva k bráně toho města, ukamenujete je a zemřou.“ (Deut. 22, 22- 24)

2.2.3 Konkubinát- druhá žena

(Gen. 16, 3) (Soud. 8, 31)

2.2.4 Rozvod – rozdělení manželství

„Když si muž vezme ženu a ožení se s ní, ona však u něho nenalezne přízeň, neboť na ní shledal něco odporného, napíše jí rozlukový list, dá jí ho do rukou a vykáže ji ze svého domu.“ (Deut. 24, 1- 2)

„Uzavřeme nyní smlouvu se svým Bohem, že propustíme všechny ženy cizinky i jejich děti podle rozhodnutí Panovníka i těch, kdo se třesou před příkazem našeho Boha. Ať se stane podle Zákona!“

Z těchto dvou textů vyplývá, že rozvod v Izraeli byl docela snadnou záležitostí. Také z poměrně malicherných důvodů mohl muž svoji ženu propustit. I z důvodu oddělení Božího lidu od pohanů byla dána výzva k rozvodu Izraelitů, kteří pojali za manželky cizinky.

2.2.5 Duchovní rozměr

Na mnoha místech Písma fysické cizoložství je v Božích očích obrazem duchovního cizoložství. Bůh tedy klade veliký důraz na obě oblasti lidského života (Jer. 3, 1-)

Jedná se především o vzpouru, nebo odpadnutí od Boha. Obrácením života k modloslužbě. Obětováním modlám svých dětí. Smilstvo s cizími bohy. Lev. 20, 4- 5 *„Jestliže lid země přivře oči, aby neviděl, že ten muž daroval někoho ze svých potomků*

Molekovi, a nepotrestá ho smrtí, postavím se sám proti tomu muži i proti jeho čeledi a vyobcují jej ze společenství jejich lidu se všemi, kdo ho v tom smilstvu následovali a také smilnili s Molekem.“

3 NOVOZÁKONNÍ KONTEXT

3.1 Příbuzná slova

πορνεία (smilstvo, nečistota)

μαλακία (nemravnost, zvrácenost)

„Což nevíte, že nespravedliví nebudou mít účast v Božím království? Nemylte se: Ani smilníci, ani modláři, ani cizoložníci, ani nemravní, ani zvrácení“...(1. Kor. 6, 9)

ἀσέλγεια (bezuzdnost)

ἀκαθαρσία, (necudnost, prostopášnost - Gal. 5, 19 Ef. 5, 5)

3.2 Kristovo chápání cizoložství

3.2.1 Původ tohoto hříchu je v lidském srdci

Je potřeba si uvědomit, že hříchy, které znesvěcují lidský život pocházejí z nitra člověka. Proto pro Ježíše Krista je primární jádro, zdroj, které určuje jaké budou naše činy. Důraz je položen na srdce a myšlení.

Mat. 15, 19 *„Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, loupeže, křivá svědectví, urážky. To jsou věci, které člověka znesvěcují;“ (ČEP)*

3.2.2 Kristovo přikázání je povýšeno nad Dekalog

Pán Ježíš si ponechává právo „transformace“ přikázání Dekalogu. Hovoří znovu o lidském srdci ve smyslu, že nejen viditelný čin cizoložství je hříchem, ale již žádostivá myšlenka muže vůči ženě je hříchem v srdci.

„Slyšeli jste, že bylo řečeno: *'Nezcižoložíš*. Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní *zcižoložil ve svém srdci*.“ (Mat. 5, 27)

„Příkázání „nezcižoložíš“ platilo jak pro muže, tak i ženu. Ale v praxi byla dána aplikací zákoníků větší svoboda muži, než ženě. Byl kladen důraz na vnější provinění, totiž dokonané cizoložství. Kristus však učí, že hřích může být spáchán i hříšnou tužbou, která se rodí v srdci.“⁵ Takto Kristus ochraňuje zároveň od pokrytectví, které je dalším hříchem spojeným s tím, co prožívá člověk navenek, a co je v jeho nitru skryto.

3.2.3 Kristus ctí instituci manželství

„Také bylo řečeno: „Kdo propustí svou manželku manželku, ať jí dá **rozlukový lístek**“.

Já však vám pravím, že každý, kdo propouští svou manželku mimo případ smilstva, uvádí ji do cizoložství; a kdo by se s propuštěnou ženou oženil, cizoloží.“ (Mat. 5, 31, 32)

Je potřeba zdůraznit, že v 1. části citátu nejde přímo o příkaz Dekalogu. „Jedná se o specifické ustanovení Tóry, které reguluje rozvázání uzavřeného manželství. Také právo babylonské, nebo asyrské znalo podobné ustanovení.“⁶ Tento lístek měl sice za úkol chránit propuštěnou ženu, a měl právní moc. Potvrzoval, že žena od muže neutekla, a že je volná k novému sňatku. Zde ale Písmo brání novému sňatku, i vztahu s dřívějším partnerem. (Deut. 24, 4-). Případný nový vztah Hospodin považuje za ohavnost.

Pán Ježíš velmi povýšil vztah mezi mužem a ženou. Svými výroky se staví proti mnohoženství, a zároveň proti rozvodu manželů. Jediným legitimním důvodem k rozvodu je případ cizoložství. Staví se proti tehdejšími praktickým zvykům a rabínskému chápání možnosti propustit ženu a dát jí „rozlukový lístek“. Považuje tuto praxi za východisko z krize tvrdosti lidského srdce. Je třeba toto zdůraznit, že již potřetí je zde hovořeno o srdci. Tento důraz je pro Krista zásadní ve věci cizoložství i jiných hříchů.

Zde obnovuje Boží princip ustanoven v zahradě Eden. Muž a žena budou jedním tělem. Kristus chrání jedinečnost a jednotu manželského vztahu. (Mar. 10, 2- 9)

---

⁵ TRILLING, W. *Evanjelium podľa Matúša*, s. 107.

⁶ HÁJEK, M. *Evanjelium podle Matouše*, s. 109.

3.2.4 Kristův vztah k ženám

Je velmi povzbuzující, jaký Kristus zaujímá vztah k ženám. Kristus neradí nehledět na ženy. On sám býval, zdá se velmi rád ve společenství se ženami. Byl nimi obklopen (Mat. 14, 21), mluvil s nimi, pomáhal jim (Mat. 9, 20). Zvláště udivuje jeho vztah k ženám, které dle Zákona, i tehdejší morálky byly odsuzovány jako cizoložnice. Jedna z nich byla přivedena před Pána Ježíše Farizeji a Zákoníky.

„Slovo, které je zde použito (μοιχεῖα) znamená, že se jednalo o vdanou ženu, která byla nevěrná svému muži.“⁷ Zákon přikazoval tyto kamenovat. Farizeové jednali dle Zákona. Kristus se jí zastal a svou otázkou se dotkl svědomí všech kolem. Zvítězila milost nad spravedlností Zákona. Setkání s těmito hříšnými ženami Ježíš prožíval mnohem víc. Odpouštěl jejich hřích a posílal v pokoji.

3.3 VÝPOVĚDI EPIŠTOL

3.3.1 Varování před hříchem nečistoty

„Dobře si pamatujte, že žádný smilník, prostopášník ani lakomec, jehož bohem jsou peníze, nemá podíl v království Kristovu a Božím.“ (Ef. 5, 5).

Apoštol varuje, že ti, kteří jsou sexuálně nečistí nemají podíl v království Božím. To nutně neznamená, že někteří nikdy neupadnou do tohoto hříchu, ale že toto není jejich stylem života, že nejsou v otroctví hříchu. Lze pochopit, že Pavel hovoří o lidech nespasených, světských, jelikož tento odstavec uzavírá slovy: *„Proto s nimi nemějte nic společného. I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem. (Ef. 5, 7- 8)*

Stott připomíná, že se jedná o člověka, který je sexuálně nenasytý. Jeho chtíč se stal modlářskou posedlostí a tento člověk nebude mít účast na království Kristově.⁸

Další texty NZ: Řím. 7, 3 1. Kor. 6, 9 Gal. 5, 19 2. Petr. 2, 14 Zj. 21, 8

„Manželství ať mají všichni v úctě a manželé ať jsou si věrni, neboť neřestné a nevěrné bude soudit Bůh.“ (Žid. 13, 4)

⁷ HENDRIKSEN, W. *New Testament Commentary* – John, s. 36.

⁸ STOTT, J. *Efežanom*, s. 174.

4 KONTEXT DNEŠNÍ CÍRKVE

4.1 Vztah věřících mužů k ženám

4.1.1 Vítězit nad pokušením

Zde potřebujeme velmi stručně naznačit jen některé problémy ve vztahu k ženám:

Mezi vykladači trvá spor, jak chápat obratu: „hledět na ženu chtivě“. Od časů církevních otců tíhnou asketi i moralisté k tomu, chápat „*pros to epithymésai autén*“ konsekutivně, následně. Varují před setkáním s ženou, mají obavu z chtivosti. Toto vede k opovržení ženami.⁹

Kristus zde doporučuje zaujmout stanovisko člověka, který se dokáže postavit pokušení správným způsobem, což platí i v jiných oblastech života.

Kristus radí následující: „*Jestliže tě svádí tvé pravé oko, vyrvi je a odhod' pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden ze tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla. A jestliže tě svádí tvá pravá ruka, utni ji a odhod' pryč, neboť je pro tebe lépe aby zahynul jeden ze tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla.*“ (Mat. 5, 29- 30)

Stott tento výrok vykládá následovně: „Vede-li tě tvé oko ke hříchu, protože pokušení přichází skrze oči, pak si vyloupni oči. Tedy, nedívej se. Chovej se tak, jako bys byl slepý.“¹⁰ Totéž radí ve vztahu k ruce, nebo noze. Usekni je. Jednej tak, jako bys byl mrzákem a nemohl chodit na určitá místa, nemohl dělat některé věci rukama, a jako bys neviděl.

Barclay¹¹ vykládá slovo svádí. Je zde použito slovo „skandalon“ od „skandalet“ a to znamená „jazýček s nástrahou v kleci“, který způsobil lapení kořisti a vzápětí její smrt. Tato past nás vede do záhuby. Potřebujeme odstranit, vykořenit pokušení, rozhodně se oddělit od „skandalonu“, který nás svádí a chce zničit.

⁹ HÁJEK, M. *Evangelium podle Matouše*, s. 107.

¹⁰ STOTT, J. *Kázání na hoře*, s. 66.

¹¹ BARCLAY, W. *Ewangelia świetego Mateusza*, s. 188.

4.1.2 Udržovat a rozvíjet vztahy úcty a porozumění k ženám

Kristův postoj je pro muže našeho století výzvou. Můžeme udržovat pěkné vztahy k ženám, mít k nim úctu, vážit si jich. Můžeme s nimi spolupracovat. Přitom je potřeba udržovat zdravý čistý vztah. Nevystavovat sebe ani je do pokušení. Vyvarovat se intimních situací o samotě. Dbát na etiku pastorační péče při osobních rozhovorech.

4.1.3 Udržovat a rozvíjet vztahy lásky ke své manželce

Rozvíjet svůj vztah k vlastní ženě patří také mezi prevenci před pokušením a cizoložstvím. Mužská necitlivost, neschopnost a nedbalost ve vyjadřování lásky a přátelství vytváří půdu pro cizoložství. Jiní muži dokážou zneužít citovou absenci a vyprahlost po uznání v nitru ženy. Manžel nese veliký podíl zodpovědnosti za to, aby jeho manželství bylo čisté, svaté. Rovnováha emocionální, tělesné i duchovní oblasti je nejlepší prevencí před hříchem a pádem do cizoložství. Láska „agape“ zahrnuje v sobě tyto oblasti života dokonale.

„Muži, **milujte své ženy**, jako si Kristus zamiloval církev a sám se za ni obětoval“
(Ef. 5, 25)

4.2 Otázka rozvodu

Kristova slova o zákazu rozvodu, vyjma cizoložství bereme vážně. Je potřeba udělat vše, aby manželství zůstalo nerozděleno. Praxe stále častěji ukazuje negativní trend ve směru rozpadu manželských vztahů i v církvi.

Katolická Církev hlásá naprostou nerozlučitelnost manželství („indissolubilitas matrimonii“). Ani v případě cizoložství. Mt. 19, 9 „MÉ EPI PORNEIA vykládají „ani smilství nevyjímaje.“

Protestantismus povoluje rozluky ve dvou případech:

- Rozloučení pro cizoložství jednoho z manželů (Mat. 5, 32, 19, 9)
- Rozluky pro víru (privilegium Paulinum) (1. Kor. 7, 15 – 16) Jedná se o případ, kdy se jeden z manželů obrátí ke Kristu a druhý s ním z tohoto důvodu nechce žít.

V církvi panuje rozhovor o možnosti, nebo nemožnosti druhého sňatku. Různé situace jsou posuzovány jednotlivě v závislosti na kontextu rozchodu a nové známosti partnerů. Jako příklad uvádíme způsob řešení v Církvi bratrské, kde v Řádu Církve bratrské v článku 100, odstavec 3, je následující vysvětlení:

(3) „*O svatebním shromáždění, případně o svatební pobožnosti rozvedených rozhoduje staršovstvo podle okolností každého případu s přihlédnutím k případnému kázeňskému opatření ve vztahu k některému snoubenci.*“¹²

Havránek vysvětluje možnost opětovného sňatku následujícím způsobem: „NZ nedává jasné odpovědi pro sňatek rozloučených. Katolická církev ho odmítá. Melanchton říká, že jen nepravá tradice mu brání.

Nechceme lidem nakládat nových břemen, která by byla neunesitelná. Nemá-li kdo charismat k stavu svobodnému a bylo-li jeho manželství bez jeho viny rozbito, pak nestavíme překážky novému sňatku.“¹³ Souhlasíme s postojem milosti, nenakládat nová břemena, která jsou nesnesitelná.

Zde bychom mohli polemizovat s pohledem, že NZ nedává jasné odpovědi pro sňatek rozloučených. Následující text se zdá velmi jednoznačný. Ano pro svobodné a vdovy je možnost se vdát. Pro ženu, která odešla platí, že *má zůstat neprovdaná*, nebo se opětně smířit.

„*Svobodným a vdovám pravím, že je pro ně lépe, když zůstanou tak jako já. Je-li jim zatěžko žít zdrženlivě, ať vstoupí v manželství, neboť je lepší žít v manželství než se trápit. Těm, kteří žijí v manželství, přikazuji - ne já, ale Pán - aby žena od muže neodcházela. A když už odejde, ať zůstane neprovdána nebo se s mužem smíří; a muž ať ženu neopouští.*“
(1. Kor. 7, 8- 11)

---

¹² Řád Církve bratrské, s. 46.

¹³ HAVRÁNEK, A. *Křesťanská etika*, s. 151.

4.3 Postoje sexuální nečistoty

4.3.1 Hřích

Nyní se zmíníme o postojích, které vedou k hříchům nečistoty. Jsou příbuzné cizoložství, smilství. Tyto postoje Bible nazývá hříchem. Psychologie, nebo psychiatrie je nazývají patologickými sexuálními jevy.

Exhibicionismus. Termín vzat z latinského jazyka – „exhibere“ – vystavovat na veřejnost. Je považován za morální úchytku. Turkanik považuje za jinou formu tohoto postoje nudismus.¹⁴

Masturbace. Chápání této praktiky jako morálního selhání je postaveno na SZ textu (Gen. 38, 6- 9). Neexistuje dost důkazu k jednoznačnému biblickému NZ pohledu na tento jev. Ani křesťanští poradci nejsou jednotní v názoru na masturbaci. Považujeme-li tento jev jako součást sexuální nečistoty, o které se zmiňuje NZ, je jistě hříchem. Zdá se však, že potřebujeme být opatrní ve vynášení radikálních soudů a jednoznačných výpovědí na toto téma. Jistě je potřeba důkladného studia pro více jednoznačný pohled. Uvedeme jeden z nich, který naznačuje určité nebezpečí a úskalí: „...*mnoho lidí dnes masturbaci odmítá, neboť údajně vede k soběstřednosti. Místo toho, aby jedinec usiloval o vztah k jinému člověku, soustřeďuje se na vlastní rozkoš.*“¹⁵

Homosexualita. I když v této oblasti opět probíhá vášnivá diskuse napříč církvemi, je jisté, že stanovisko evangelikálních církví, jak je známo z České a Slovenské republiky je jednoznačné. Také pohled autora práce je postaven na výpovědích Písma ohledně těchto postojů. Je zřejmé, že Písmo stojí proti těmto postojům a nazývá je hříchem. „Zákon Staré smlouvy zakazoval smilstvo a sexuální úchytky jako např.: homosexuální vztahy a incest, což svědčí o tom, že sexuální vztahy nebyly prosty selhání (Lev. 20, 10 Ex. 20, 14 Dt. 5, 18). NZ varuje, že: smilníci, nečistí, homosexuálně aktivní a cizoložníci nebudou mít účast v Božím království (1. Kor. 6, 9 Ef. 5, 5)“¹⁶ Jedním z hříchů Sodomských obyvatel byl tento hřích homosexuality (Gen. 19, 5) Tento hřích je také jmenován mezi všeobecná znamení pohanů v epištole k Římanům 1, 24.

¹⁴ TURKANIK, H. *Dekalog*, s. 122.

¹⁵ GRATH, A. *Blackwellova encyklopedie křesťanského myšlení*, s. 462.

¹⁶ GRATH, A. *Blackwellova encyklopedie křesťanského myšlení*, s. 463.

„Jejich ženy zaměnily přirozený styk za nepřirozený, a stejně i muži zanechali přirozeného styku s ženami a vzplanuli žádostí jeden k druhému, muži s muži provádějí hanebnosti a tak sami na sobě dostávají zaslouženou odplatu za svou scestnost.“

Pornografie.

Prostituce. Fazekaš nazývá prostituci absolutně vyprázdněním sexu, kterému byl ukradený nejen prokreativní charakter, ale také erotická a citová složka.¹⁷

4.3.2 Psychiatrie¹⁸

Rozlišuje sexuální poruchy na:

4.3.2.1 Poruchy pohlavní identity

Transsexualismus.¹⁹ nespokojenost s vlastním pohlavím. Přání získat pohlaví opačné, jak rovněž opačné sekundární znaky. Tato porucha pohlavní identity není velmi rozšířena. Podle evropských výzkumu se odhaduje, že vystupuje v poměru 1 na 30 000 dospělých mužů a 1 na 100 000 dospělých žen, které se rozhodují projít operaci změny pohlaví.

Transvestismus dvojí role. Opakované a trvalé převlékání se do šatů opačného pohlaví bez sexuálního vzrušení.

4.3.2.2 Poruchy sexuální preference

Fetišismus. Užívání neživých předmětů k sexuálnímu vzrušování a ukájení. Může být spojen se sadismem a tehdy je velmi nebezpečný pro okolí.

Fetišistický transvestismus.²⁰ Projevuje se oblékáním, nebo používáním prostředků opačného pohlaví (u mužů bižuterie, kosmetika...), s cílem ztotožnění se s opačným

---

¹⁷ FAZEKAŠ, E. *Ako žít*, s. 87.

¹⁸ ZVOLSKÝ, P. *Speciální psychiatrie*, s. 150.

¹⁹ CARSON, R., BUTCHER, J., MINEKA, S. *Psychologia zaburzeň*, s. 644.

²⁰ SEK, H. *Psychologia kliniczna*, s. 215.

pohlavím. Je spojen se silným sexuální prožitkem. Není spojen s touhou trvalé změny pohlaví.

Voyerství- dosahování orgasmu při sledování nahých, nebo svlékajících žen. „Bez záměru být odhalen a také bez touhy navázat osobní kontakt s objektem pozorování. Cílem je dosáhnout sexuálního vzrušení, které je obvykle spojeno s masturbací.“²¹

Pedofilie- preferování děti jakožto sexuálního objektu. U žen je zjišťována vzácně.

Sadomasochismus- navození sexuálního vzrušení trýzněním a ponižováním.

4.3.2.3 Jiné poruchy

Zoofilie- ukájení pomocí zvířat

Statuofilie- vzrušení sochami

Frotérství- vzrušení tisknutím se k ženám v dopravních prostředcích.

4.4 Hřích, nebo nemoc?

Pohledy psychiatrie jsou jednoznačné v tom, že mnohé z těch jevů jsou nemoci, deviace, dokonce velmi nebezpečné, které jsou postihovány právem, jiné „lčeny“ v psychiatrických ústavech. Psychiatrie vyjadřuje, „že není pochyb o tom, že na některých deviacích se podílí pouze genetické vybavení, zatímco u některých deviantních projevů se spoluúčastní jak genetické vybavení jedinců, tak i výchovné vlivy a prostředí rodiny.“²² Respektujeme pohledy lékařské vědy, ale v těchto věcech na některé postoje a úchyly pohled Písma je jiný. Zmíníme jen homosexualitu. Podle vyjádření lékařů, terapie je velmi svízelná. „Behaviorální léčba homosexuálu se ukázala jako zcela neúspěšná a vlastně nesmyslná.“²³ Písmo tento postoj a jednání nazývá hříchem, ne nemocí. Vyznáváme, že i zde platí, že Kristova moc dokáže proměnit i každou deviaci, úchyly. To však nevylučuje spolupráci pastorační s medicínou, zvláště v takto zkomplikovaných situacích.

---

²¹ SEK, H. *Psychologia kliniczna*, s. 215.

²² ZVOLSKÝ, P. *Speciální psychiatrie*, s. 149.

²³ ZVOLSKÝ, P. *Speciální psychiatrie*, s. 152.

Otázkou, kterou se církev moc nezabývá je, *jaký postoj máme zaujmout k lidem, kteří trpí podobnými postoji a jednáním a jsou součástí církve?* Praxe ukazuje, že bychom se těmito jevy měli v pastorační službě více zabývat a studovat tyto záležitosti.

5 ZÁVĚR

Autor seminární práce je přesvědčen, že téma sexuality je nastíněno jen částečně. Zabývali jsme se sexualitou s pohledu Písma a později z pohledu psychiatrie a psychologie. Jako základ jsme volili sedmé přikázání Dekalogu, od kterého se pak odvíjejí další. Z výkladu exegeze textu vyplývá, že Bůh nemá zalíbení, více, že bude soudit ty, jenž porušují manželskou věrnost a ubírají se cestou cizoložství. K tomu patří i další příbuzné hříchy, které jsme se pokusili jen krátce vyjmenovat a definovat. V další části jsme studovali pohledy a učení Ježíše Krista, který transformuje přikázání a otáčí pozornost k lidskému srdci. Při tom zaujímá jasné stanovisko k rozvodu. Další NZ texty navazují na Kristovo učení a potvrzují, že sexuální nečistotu v různých podobách bude soudit Bůh. V poslední části jsme se pokusili aplikovat vztah mužů k ženám, a také nastínit některé problémy ohledně deviací a praktik. O nich i napříč církvemi probíhá dialog a také neshody. Nelze sedmé přikázání omezit jen na cizoložství, ale je potřeba zmínit právě tyto příbuzné postoje lidí ze sexuální oblasti. Ukázka pohledů psychiatrie uzavírá tento problém. Určitě by stálo zato se podívat i na jednotlivé oblasti více ze široka. Tyto věci se týkají velmi naší společnosti, života rodiny, ale s ní i života církve. Potřebujeme mít jasná stanoviska, ale při tom být citliví a empatičtí vůči lidem, kteří řeší podobné kauzy ve svých životech. Vlastně se tyto věci týkají více, nebo méně každého z nás.

BIBLIOGRAFIE

- BARCLAY, W.** Ewangelia świętego Mateusza. 1. vyd. Warszawa : Slowo Prawdy, 1978.
362 s.
- CARSON, R., BUTCHER, J., MINEKA, S.** Psychologia zaburzeń. Gdańsk : GWP, 2005.
1247 s. ISBN 83-89120-17-8.
- FAZEKAŠ, Ľ.** Ako žiť. 2. vyd. Banská Bystrica : Trian, 2000. 176 s. ISBN 80-88945-20-8
- GRATH, A.** Blackwellova encyklopedie křesťanského myšlení. 1. vyd. Praha : Návrat domů, 2001. 593 s. ISBN 80-7255-043-8
- HÁJEK, M.** Evangelium podle Matouše. 1. vyd. Praha : Kalich, 1995. 259 s. ISBN 80-7017-924-4
- HAVRÁNEK, A.** Křesťanská etika. 1. vyd. Praha : RCB, 1969. 203 s.
- HENDRIKSEN, W.** New Testament Commentary. 1. vyd. Michigan : Baker Book House, 2002. 507 s. ISBN 0-8010-4051-5
- LOCHMAN, J. M.** Desatero. 1. vyd. Praha : Kalich, 1994. 157 s.
ISBN 80-7017-828-0
- NOVOTNÝ, A.** Biblický slovník. 1. vyd. Praha : Kalich, 1956. 1405
- SEK, H.** Psychologia kliniczna. Warszawa : PWN, 2006. 359 s. ISBN 83-01-14489-0
t. 2.
- STOTT, J.** Efežanom. 1. vyd. Praha : Návrat, 1992. 263 s.
ISBN 80-85495-07-4
- STOTT, J.** Kázání na hoře. 1. vyd. Bratislava : Návrat, 1992. 171 s.
ISBN 80-85495-01-5
- TURKANIK, H.** Dekalog. 1. vyd. Warszawa : Laska i Pokój, 1988. 173 s.
ISBN 83-85006-33-8
- TRILLING, W.** Evanjelium podľa Matúša. 1. vyd. Trnava : Dobrá kniha, 1993. 239 s.
ISBN 80-7141-016-0

ZVOLSKÝ , P. Speciální psychiatrie. 1. vyd. Praha : 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy, 1996. 206 s. ISBN 80-7184-203-6

Vyznání a Řád Církve bratrské. 1. vyd. Praha : Rada Církve bratrské, 2005. 60 s.

HANES, P. Dekalog. Skripta do předmětu Exegeze SZ.